

LES CCOO DE GALÍCIA

José GOMEZ ALEN: **As CC.OO. de Galicia e a conflictividade laboral durante o franquismo.** Xerais. Vigo, 1995.

En els darrers anys han aparegut diferents treballs sobre el naixement i desenvolupament de les CCOO. Amb tot, creiem que són encara escassos els treballs dedicats a estudiar el paper protagonista de les CCOO en la lluita pels drets de treballadors/res i per la recuperació de les llibertats democràtiques al nostre país.

En el cas que ens ocupa es tracta d'un treball realitzat per José Gómez Alén, historiador director de la Fundació 10 de Marzo Archivo Histórico de les CCOO de Galícia i com a tal responsable de preservar la memòria d'aquesta organització, sobre l'evolució de la conflictivitat laboral i la trajectòria de les Comissions Obreres gallegues entre el 1959 i 1978.

La recerca desenvolupa de forma detallada i rigorosa l'esdevenir de les CCOO de Galícia des del seu naixement fins a l'any 1978 i ho contextualitza en les diferents realitats econòmiques i polítiques de cada moment. El naixement i desenvolupament de les CCOO —en general, i a Galícia, en particular— com a alternativa al sindicalisme vertical és possible perquè saben aprofitar el sistema de l'organització del treball i els mínims espais de legalitat per respondre a les necessitats de treballadors i treballadores.

La consolidació de CCOO a Galícia es produeix en un context de canvi de l'organització del treball, per aconseguir més productivitat, i per la crisi industrial dels anys setanta, allà especialment greu per la concentració d'indústries navals les quals van patir amb més duresa els efectes de la crisi.

Aquests dos factors comporten un clima de conflictivitat latent o explícita, en què arrenen amb molta facilitat les reivindicacions als problemes concrets, i les de

caràcter més general que plantejaven alternatives de substitució del sindicalisme vertical i també pronunciaments clarament polítics que demanen la fi del règim autoritari i l'assoliment de les llibertats democràtiques.

Si bé les estratègies sindicals de les Comissions són similars en el conjunt de l'Estat espanyol, a Galícia plantegen diferències a causa del tipus de crisi en què es desenvolupen i també, sens dubte, per la manca de tradició de lluites obreres, fruit d'una tardana industrialització. Això ens pot explicar en part que un fet tràgic, la mort de dos treballadors a O Ferrol durant un conflicte laboral, s'hagi convertit en una commemoració històrica. Estem parlant del 10

de Març, anomenat *Dia da clase obreira galega*.

Sembla difícil parlar del creixement organitzatiu del sindicalisme alternatiu al vertical sense parlar de les forces polítiques de tot l'espectre comunista, especialment del PCE, i de les seves estratègies per acabar amb la dictadura. És una evidència innegable l'important paper que han tingut els quadres comunistes en la consolidació de les CCOO i també en la seva orientació sindical, però convé que no la sobrevalorem. Les CCOO, ni a Galícia ni en altres llocs, han estat el front sindical del PC, en tot cas el PC aportava les infraestructures clandestines imprescindibles i en aquestes relacions es produïa un contacte mutu entre

les realitats i necessitats del món del treball i les estratègies d'una organització política. Cal assenyalar que la majoria dels quadres dirigents de les CCOO eren del PC, però en moltes ocasions es convertien en militants comunistes com una mena de continuació de la lluita sindical per millorar les condicions del conjunt assalariat.

Sobre aquest aspecte, l'autor ens fa notar que la influència del PC en la reorganització de la classe obrera gallega va ser inferior a la que va tenir en altres zones de l'Estat i ho atribueix a la tradicional feblesa de les esquerres a Galícia.

De les diferents aportacions que fa aquest estudi volem destacar dues que ens semblen especialment significatives: la reconstrucció del moviment obrer a Galícia, la direcció de la conflictivitat col·lectiva i la lluita per les llibertats sindicals i polítiques estan estretament lligades a la nova forma d'organització sindical i social que són les CCOO; la classe obrera a Galícia va acabar confrontant-se clarament amb el franquisme, alhora que lluitava per les seves reivindicacions laborals.

Calen encara moltes aportacions com aquesta per situar el paper destacat que va tenir la classe treballadora en el combat per la democràcia a partir de les seves organitzacions sindicals. Recerques que evitin que es reescriuï la història de la transició a Espanya marginant el moviment obrer, des de la perspectiva dels personatges i els noms propis, sense cap referència a la multitud dels noms comuns, des del conjunt d'homes i dones que en les diferents nacionalitats i regions de l'Estat espanyol van contribuir de forma fonamental a la desaparició de la dictadura franquista.

Manifestació a Vigo a la vaga general (1983).

Xesús González